

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 506/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Miroslava Duriša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Františkom Vavráčom, advokátom, Horná 51, Banská Bystrica, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 56Ek/3736/2021 z 20. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 56Ek/3736/2021 z 20. decembra 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a domáha sa náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola v súlade s čl. XI bodom 2 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 v spojitosti s čl. III bodom 1 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení dodatku č. 1 z 1. marca 2023 a dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 z dôvodu oznámenia možných dôvodov vylúčenia a následne vylúčenia členky prvého senátu Jany Baricovej prejednaná a rozhodnutá prvým senátom ústavného súdu

v zložení Miloš Maďar – predseda senátu a Miroslav Duriš a Rastislav Kaššák (sudca spravodajca) – členovia senátu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v postavení povinného doručil 16. decembra 2021 poverenému súdnemu exekútorovi návrh na zastavenie proti nemu vedenej (tzv. starej) exekúcie pod sp. zn. 6EX 1183/21 (vo veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o. o vymoženie sumy 207,27 eur s príslušenstvom).

4. Svoj návrh sťažovateľ v podstatnom odôvodnil tým, že exekučný titul tzv. starej exekúcie bol právoplatný a vykonateľný 9. februára 2010 a od 10. februára 2010 tak mala plynúť všeobecná lehota vo vzťahu k premlčaniu, ktorá mala podľa neho uplynúť 10. februára 2020. Poukázal na to, že jeho vec spĺňa predpoklady aplikácie zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), pretože bola začatá pred 1. aprílom 2017. Argumentoval, že tzv. stará exekúcia sa zastavila ku dňu účinnosti predmetného zákona (teda k 1. januáru 2020) a lehota na ukončenie exekúcie bola naplnená uplynutím 180 dní od jeho účinnosti (poukázal pritom na § 3 ZoUNEK). Namietal nezákonnosť postupu súdneho exekútora, ktorý upovedomenie o zastavení starej exekúcie vyhotovil až 8. júla 2021. Podľa názoru sťažovateľa bola exekúcia zastavená najneskôr 2. júla 2020, a preto ak oprávnený podal opätovný návrh na vykonanie exekúcie 21. októbra 2021, premeškal lehotu. O návrhu rozhodol Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom pod sp. zn. 56Ek/3736/2021 z 11. júla 2022 (ďalej aj „uznesenie VSÚ“) tak, že ho zamietol. V uznesení VSÚ argumentoval tým, že je nesprávne tvrdenie, že sa exekúcia mala zastaviť najneskôr 2. júla 2020, teda uplynutím 180 dní od účinnosti ZoUNEK. S poukazom na § 8 ods. 1 ZoUNEK uviedol, že na ukončenie tzv. starej exekúcie nemá vplyv, kedy bolo upovedomenie o zastavení starej exekúcie vydané, podstatné je, kedy bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí, resp. odmietnutí námietok, alebo kedy bolo doručené upovedomenie o zastavení starej exekúcie príslušnému súdu. Dodal, že následne súdny exekútor vydá oznámenie o ukončení starej exekúcie s uvedením presného dátumu, čo bolo v tomto prípade 26. augusta 2021. Od tohto dátumu má oprávnený možnosť využiť svoje právo na podanie opätovného návrhu na vykonanie exekúcie v lehote 1 roka, pretože vymáhaná pohľadávka sa nepremlčí skôr ako uplynutím tejto lehoty. Keďže oprávnený podal návrh 21. októbra 2021, lehota bola dodržaná.

5. O sťažnosti sťažovateľa (kde uplatnil v zásade totožnú argumentáciu ako v návrhu na zastavenie exekúcie) podanej proti uzneseniu VSÚ rozhodol okresný súd napadnutým uznesením (vydaným sudcom) tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. Zamietnutie sťažnosti odôvodnil tým, že predmetné exekučné konanie je vedené na základe právoplatného a vykonateľného (k 9. februáru 2010) exekučného titulu (platobného rozkazu okresného súdu č. k. 2Rob/981/2009-29 z 13. októbra 2009), že toto exekučné konanie začalo doručením (opätovného) návrhu na vykonanie tzv. starej exekúcie na okresný súd 21. októbra 2021 oprávneným. Uviedol, že táto tzv. stará exekúcia trvala od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi (ktorému bolo poverenie doručené 2. augusta 2010) do jej ukončenia upovedomením o jej zastavení vydaným súdnym exekútorom 8. júla 2021 a okresnému súdu doručeným 26. augusta 2021. Teda nie ako sa sťažovateľ mylne domnieva, že malo dôjsť k jej ukončeniu 2. júla 2020 (teda po uplynutí 180 dní od nadobudnutia právoplatnosti ZoUNEK). Poukázal na to, že v § 8 ods. 1 ZoUNEK je jednoznačne stanovené, kedy sa považuje exekučné konanie za ukončené (právoplatnosťou uznesenia súdu

o zamietnutí námietok alebo uznesenia súdu, ktorým námietky odmietne a ak námietky neboli podané, končí sa dorúčením upovedomenia o zastavení starej exekúcie súdu). Doplnil, že preto je irelevantné, že k zastaveniu exekúcie došlo zo zákona uplynutím rozhodnej doby, že prípadné porušenie povinnosti exekútora vydať predmetné upovedomenie v lehote určenej § 5 ods. 3 ZoUNEK je sankcionované len nepriznaním nároku exekútorovi na náhradu paušálnych trov. Nemá to vplyv na určenie okamihu ukončenia exekučného konania, ktorý je rozhodujúci pre plynutie ročnej premlčacej doby v prípade opätovného návrhu na vykonanie exekúcie. Preto uzavrel, že exekučné konanie bolo ukončené k 26. augustu 2021 a od vtedy plynula oprávnenému ročná lehota na opätovné uplatnenie jeho práva. Zároveň uviedol, že aj keď bola teda stará exekúcia vedená proti sťažovateľovi ako povinnému zastavená podľa ZoUNEK a došlo k ukončeniu exekučného konania 26. augusta 2021, v dôsledku podania opätovného návrhu na okresnom súde oprávneným 21. októbra 2021 nemohla premlčacia doba uplynúť, pretože jej uplynutiu bráni § 9 ods. 2 ZoUNEK.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu namieta, že okresný súd sa dopustil svojvôle pri výklade a aplikácii ZoUNEK, že poprel účel a význam predmetného zákona ako zákona „*lex specialis*“ a nerešpektoval v ňom stanovené zákonné podmienky a lehoty. Argumentoval, že si súdny exekútor nesplnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 5 ods. 3 ZoUNEK a zároveň si ani súd nesplnil (následnú) povinnosť podľa § 8 ods. 2 ZoUNEK. S poukazom na to, že jeho „stará“ exekúcia sa zastavila k účinnosti ZoUNEK (teda k 1. januáru 2020) a v dôsledku toho, že si súdny exekútor ako ani súd nesplnili povinnosť podľa § 5 ods. 3, resp. § 8 ods. 2 ZoUNEK, dospel k záveru, že podmienky na zastavenie starej exekúcie boli zo zákona splnené v takej lehote, ktorú je možné považovať za lehotu bez zbytočných prieťahov (s odkazom na čl. 48 ods. 2 ústavy), a teda v jeho prípade márnym uplynutím 180 dní od účinnosti ZoUNEK, teda 2. júla 2020. Argumentuje, že je neakceptovateľné a protiústavné, že súd prihliadal na vyhotovenie upovedomenia o zastavení starej exekúcie exekútorom až 8. júla 2021 [podľa názoru sťažovateľa 1 rok po omeškaní s aplikáciou ním už uvedenej (a ním samým si odvodené) lehoty]. Poukázal na to, že návrh oprávneného bol na súd podaný 21. októbra 2021, poverenie pre súdnu exekútoriku bolo vydané 2. novembra 2021 a jemu bolo upovedomenie o začatí exekúcie doručené 2. decembra 2021. Vzhľadom na už uvedené je presvedčený, že oprávneným podaný (opätovný) návrh na vykonanie exekúcie (na okresný súd doručený 21. októbra 2021) bol podaný po 1-ročnej lehote (ktorá mala začať plynúť 2. júla 2020) a vymáhaná pohľadávka je preto premlčaná.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

III.1. K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením:

8. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné. O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 255/2024).

9. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 167/2020). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

10. Úlohou ústavného súdu bolo v danom prípade posúdiť, či okresný súd napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca (teda či ústavne konformným spôsobom aplikoval pre vec rozhodné ustanovenia ZoUNEK-u a či svoje závery aj náležite odôvodnil), a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia.

11. Po preskúmaní napadnutého uznesenia (aj v spojení s uznesením VSÚ) ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nenesie znaky zjavnej svojvôle alebo žeby jeho vydaním došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

12. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) ZoUNEK stará exekúcia sa týmto zákonom zastavuje, ak uplynula rozhodná doba a nejde o starú exekúciu podľa odseku 2.

13. Podľa § 5 ods. 3 ZoUNEK upovedomenie o zastavení starej exekúcie zašle exekútor oprávnenému najneskôr do 120 dní od zastavenia starej exekúcie podľa tohto zákona. Ak ide o starú exekúciu, ktorá sa zastavuje ku dňu účinnosti tohto zákona, upovedomenie o zastavení starej exekúcie zašle exekútor oprávnenému do 180 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

14. Podľa § 6 ods. 4 písm. a) ZoUNEK exekútor nemá nárok na náhradu paušálnych trov, ak oprávnenému zaslal upovedomenie o zastavení exekúcie po uplynutí lehoty podľa § 5 ods. 3.

15. Podľa § 8 ods. 1 ZoUNEK exekučné konanie sa končí právoplatnosťou uznesenia súdu o zamietnutí námietok alebo uznesenia súdu, ktorým sa námietky odmietli. Ak námietky neboli podané, exekučné konanie sa končí doručením upovedomenia o zastavení starej exekúcie súdu. Ukončením exekučného konania sa považuje poverenie na vykonanie exekúcie za vrátené.

16. Podľa § 8 ods. 2 ZoUNEK ak exekútor nezašle oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote podľa § 5 ods. 3, súd mu aj bez návrhu uznesením uloží, aby upovedomenie

o zastavení starej exekúcie vyhotovil a zaslal oprávnenému v určenej lehote, alebo súd uznesením určí, že došlo k zastaveniu starej exekúcie. Exekučné konanie sa končí právoplatnosťou uznesenia súdu o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie.

17. Podľa § 9 ods. 2 ZoUNEK pohľadávka vymáhaná v starej exekúcii sa po ukončení exekučného konania podľa tohto zákona nepremlčí skôr, ako uplynie jeden rok; to platí rovnako, ak osobitný predpis umožňuje nariadiť výkon rozhodnutia do určitej doby.

18. Pretože je sťažovateľovi odôvodnenie napadnutého uznesenia (ako aj uznesenia VSÚ) dostatočne známe, ústavný súd ho (ich) nebude na tomto mieste podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jednotlivé závery (keď tieto sú už v podstatnom uvedené aj v bodoch 4 a 5 tohto uznesenia). Len pre doplnenie uvádza, že (aj s poukazom na už uvedené relevantné ustanovenia ZoUNEK) sa s argumentáciou uplatnenou zo strany sťažovateľa nie je možné stotožniť. Podľa ústavného súdu okresný súd v napadnutom uznesení svoje závery uviedol v súvislosti s aplikáciou ZoUNEK dostatočne jasne a ústavnoprávne udržateľným spôsobom posúdil sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú. Na tomto mieste je nutné v prvom rade poukázať na to, že samotným sťažovateľom vyvodená lehota „bez zbytočných prieťahov“, ktorá mala mať trvanie 180 dní od nadobudnutia účinnosti ZoUNEK, nemá žiadny zákonný a už vôbec nie ústavnoprávny podklad. Ide len o v zásade ničím nepodložený konštrukt zo strany sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje predovšetkým pozornosť na znenie § 6 ods. 4 písm. a) ZoUNEK, podľa ktorého následkom nedodržania sťažovateľom uvádzanej lehoty (vyplývajúcej z § 5 ods. 3 ZoUNEK) je „len“ strata nároku súdneho exekútora na náhradu paušálnych trov. Tento právny predpis totiž nikde neuvádza (a ani to z jeho obsahu vôbec nevyplýva), žeby mal byť zákonodarcom zamýšľaným následkom nedodržania tejto lehoty (súdnym exekútorom na vydanie upovedomenia o zastavení starej exekúcie) strata práva oprávneného podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie.

19. Zároveň ústavný súd argumentuje (ako na to jasne v rámci odôvodnenia poukázal aj samotný okresný súd), že v § 8 ods. 1 ZoUNEK je jednoznačne stanovené, kedy sa považuje exekučné konanie za ukončené (v tomto prípade doručením upovedomenia o zastavení starej exekúcie okresnému súdu, keďže súd nerozhodoval o žiadnych námietkach). Exekučné konanie bolo teda ukončené k 26. augustu 2021 a od tohto dátumu plynula oprávnenému ročná lehota na opätovné uplatnenie jeho práva. Zároveň bolo jednoznačne preukázané, že oprávnený si svoje právo v danej lehote riadne uplatnil, keď opätovný návrh na vykonanie exekúcie okresnému súdu doručil 21. októbra 2021. Na záver preto ústavný súd dáva sťažovateľovi do pozornosti, že okresný súd (a v rámci konania o ústavnej sťažnosti ani ústavný súd) nemôže postupovať a vo veci rozhodovať nad, resp. mimo rámec platnej a účinnej právnej úpravy (k čomu by nepochybne došlo, ak by sa okresný súd stotožnil s argumentáciou sťažovateľa).

20. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 256/2024). Ani skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať

v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 113/2022).

21. Ústavný súd preto konštatuje, že za protiústavné je možné považovať len rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (m. m. III. ÚS 109/2021). K takému záveru však ústavný súd v tejto veci nedospel, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok napadnutým uznesením:

22. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zároveň namietal aj porušenie základného práva vlastníť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny. „Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom.“ (PL. ÚS 33/95) „Tento článok ústavy nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie ústavy treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený.“ (PL. ÚS 38/95).

23. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého uznesenia nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

24. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu